

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ **μ.Θ.** **(No. 2) κατά ΕΛΛΑΔΑΣ**

(Προσφυγή αριθ. 28340/02)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

4 Μαΐου 2006

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

-Ακριβές αντίγραφο.

Στρασβούργο, 4.5.2006

(υπογραφή) S. NIELSEN – Γραμματέας Τμήματος

Στην υπόθεση **μ.Θ.** **(no. 2) κατά Ελλάδας,**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα, η σύνθεση του οποίου έχει ως εξής:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, *πρόεδρο,*

Κύριο Κ.Λ. POZAKH,
Κύριο Α. KOVLER,
Κυρία Ε. STEINER,
Κύριο Κ. HAJIYEV,
Κύριο D. SPIELMANN,
Κύριο S.E. JEBENS, *δικαστές*,
και τον κύριο S. NIELSEN, *γραμματέα τμήματος*.

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 11 Απριλίου 2006,
Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία
αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 28340/02) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, ένας υπήκοος της οποίας, ο κύριος μ.Θ. («ο προσφεύγων»), προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 17 Ιουλίου 2002 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από την κυρία Τ.Δ. Αντωνίου, δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου της Αθήνας. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Β. Κυριαζόπουλο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κυρία Μ. Παπίδα, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων παραπονέθηκε ειδικότερα, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης, για μία παραβίαση του δικαιώματός του πρόσβασης σε δικαστήριο.

4. Η προσφυγή ανατέθηκε στο πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου (άρθρο 52 § 1 του κανονισμού). Μέσα σε αυτό, το συμβούλιο που ανέλαβε να εξετάσει την υπόθεση (άρθρο 27 § 1 της Σύμβασης) συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 26 § 1 του κανονισμού.

5. Την 1^η Νοεμβρίου 2004, το Δικαστήριο τροποποίησε την σύνθεση των τμημάτων του (άρθρο 25 § 1 του κανονισμού). Η παρούσα προσφυγή ανατέθηκε στο πρώτο τμήμα, όπως αυτό ανασχηματίσθηκε (άρθρο 52 § 1).

6. Με απόφαση της 9 Δεκεμβρίου 2004, το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή εν μέρει παραδεκτή και εν μέρει απαράδεκτη.

7. Τόσο οι προσφεύγοντες όσο και η Κυβέρνηση κατέθεσαν έγγραφες παρατηρήσεις επί της ουσίας της υπόθεσης (άρθρο 59 § 1 του κανονισμού).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

A. Η γένεση της υπόθεσης

8. Στις 11 Φεβρουαρίου 1985, το ΙΚΑ Κορίνθου κατέθεσε μήνυση κατά του προσφεύγοντος διότι αυτός είχε καθυστερήσει να καταβάλει κάποιες εργοδοτικές εισφορές για τους εργάτες του που εργάζονταν σε ένα εργοτάξιο στην Κόρινθο. Κατά τον προσφεύγοντα, η μήνυση μνημόνευε την ακριβή διεύθυνσή του στην Αθήνα. Εν τούτοις, εξαιτίας μιας αμέλειας της γραμματείας της Εισαγγελίας Κορίνθου, η κλήση προς παράσταση φέρεται να εστάλη σε μία διεύθυνση με ίδιο όνομα οδού σε ένα άλλο μέρος της Αθήνας, στα Άνω λιόσια. Ο αξιωματικός της αστυνομίας που έκανε την επίδοση ανέφερε ότι ο προσφεύγων δεν κατοικούσε στην υποδειχθείσα διεύθυνση. Κατά συνέπεια, το Πλημμελειοδικείο Κορίνθου ανέβαλε την δικάσιμο που είχε οριστεί για τις 3 Φεβρουαρίου 1986.

9. Η Εισαγγελία Κορίνθου προέβη σε μία δεύτερη κοινοποίηση, αλλά στην ίδια ανακριβή διεύθυνση. Διαπιστώνοντας ότι ο προσφεύγων ήταν «άγνωστος» στην διεύθυνση αυτή, ο αξιωματικός της αστυνομίας κατέθεσε την κλήση στο Δημαρχείο των Άνω Λιοσίων.

10. Στις 17 Οκτωβρίου 1986, το Πλημμελειοδικείο Κορίνθου κήρυξε τον προσφεύγοντα ένοχο υπεξαίρεσης και τον καταδίκασε σε φυλάκιση τριών μηνών (απόφαση αριθ. 8284/1986). Η απόφαση αυτή μνημόνευε την ακριβή διεύθυνση του προσφεύγοντος, αν και τόνιζε ότι κατά τον χρόνο εκείνο η κατοικία του ήταν άγνωστη. Παρά ταύτα, κοινοποιήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 1988 στην σωστή διεύθυνση και έτσι ο προσφεύγων έλαβε γνώση της ποινικής διαδικασίας που είχε ανοιχθεί εναντίον του και της καταδίκης του.

Β. Η αγωγή αποζημίωσης

11. Στις 3 Ιουνίου 1991, ο προσφεύγων άσκησε αγωγή αποζημίωσης κατά του Δημοσίου ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, αγωγή η οποία κοινοποιήθηκε στο Δημόσιο τον Φεβρουάριο του 1992. Αξίωνε 578.000 δραχμές για την υλική ζημία και την ηθική βλάβη που υποστηρίζει ότι του προξένησαν η συμπεριφορά μιας υπαλλήλου της Εισαγγελίας Κορίνθου και ορισμένοι αστυνομικοί του τμήματος των Άνω λιοσίων, οι οποίοι είχαν προβεί στις διάφορες κοινοποιήσεις.

12. Στις 30 Σεπτεμβρίου 1992, το δικαστήριο απέρριψε την αγωγή ως εκπρόθεσμη, στο μέτρο που στρεφόταν κατά των αξιωματικών της αστυνομίας για τον λόγο ότι οι αξιώσεις της είχαν παραγραφεί, αφού είχαν υποκύψει στην πενταετή παραγραφή του άρθρου 90 § 1 του νόμου 2361/1995, λαμβανομένου υπόψη ότι το εθνικό δίκαιο θεωρεί την ημερομηνία της κοινοποίησης ως την ημερομηνία από την οποία αρχίζει να ισχύει η κατατεθείσα αγωγή (βλέπε πιο κάτω τις παραγράφους 18-19). Πράγματι, το Διοικητικό Πρωτοδικείο της Αθήνας δέχθηκε ότι η προθεσμία παραγραφής άρχισε να τρέχει από την ημέρα της επέλευσης της ζημίας και όχι από την ημέρα κατά την οποία έλαβε γνώση της ο προσφεύγων. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο δέχθηκε ως ημερομηνία της ζημίας την 17 Οκτωβρίου 1986, ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Πλημμελειοδικείου

Κορίνθου. Κατά τα λοιπά, το Διοικητικό Πρωτοδικείο παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κορίνθου (απόφαση αριθ. 11256/1992).

13. Στις 31 Δεκεμβρίου 1992, ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αριθ. 11256/1992. Στην έφεσή του, υποστήριξε ότι η ζημιογόνος πράξη δεν συνέβη την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Πλημμελειοδικείου Κορίνθου, αλλά, αντιθέτως, την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση της, ήτοι στις 20 Δεκεμβρίου 1988.

14. Στις 21 Νοεμβρίου 1995, το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών απέρριψε την έφεση (απόφαση αριθ. 5379/1995). Το δικαστήριο αυτό θεώρησε ως σημείο εκκίνησης της ζημίας τις 17 Οκτωβρίου 1986, ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του Πλημμελειοδικείου Κορίνθου.

15. Στις 26 Αυγούστου 1996, ο προσφεύγων προσέφυγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Υποστήριξε ειδικότερα ότι η προθεσμία της πενταετούς παραγραφής έπρεπε να αρχίσει να τρέχει από την ημερομηνία επέλευσης της ζημίας, ήτοι από την ημέρα κατά την οποία έλαβε γνώση της απόφασης του Πλημμελειοδικείου Αθηνών.

16. Στη συνέχεια, το Ελληνικό Κοινοβούλιο ψήφισε τον νόμο 2944/2001, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της 8 Οκτωβρίου 2001. Ο νόμος αυτός απέκλεισε την άσκηση αίτησης αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις διαφορές που έχουν αντικείμενο κατώτερο των 2.000.000 δραχμών (περίπου 6.000 ευρώ) και κήρυξε την κατάργηση οποιασδήποτε σχετικής δικαστικής διαδικασίας που τυχόν εκκρεμούσε ενώπιον του δικαστηρίου αυτού και η οποία δεν είχε συζητηθεί.

17. Στις 21 Ιανουαρίου 2002, η γραμματεία του Συμβουλίου της Επικρατείας ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι η διαδικασία είχε καταργηθεί κατ'εφαρμογήν των διατάξεων του νόμου 2944/2001 (απόφαση αριθ. 56/2002).

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

A. Υπολογισμός της πενταετούς παραγραφής

18. Το άρθρο 90 § 1 του νόμου 2362/1995 ορίζει:

«Οποιαδήποτε αξίωση κατά του Δημοσίου θεωρείται παραγεγραμμένη μετά από πέντε χρόνια (...)».

19. Το άρθρο 4 § 1 του νόμου 1406/1983 ορίζει ότι:

«Η αγωγή παράγει συνέπειες από την επίδοσή της».

B. Προϋπόθεση άσκησης της αίτησης αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας

20. Το άρθρο 5 του νόμου 2944/2001 ορίζει ότι:

«Αποκλείεται κάθε άσκηση αίτησης αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας της οποίας το οικονομικό αντικείμενο είναι κατώτερο από 2.000.000 δραχμές».

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

21. Ο προσφεύγων παραπονείται διότι η απόρριψη τμήματος της αγωγής του ως εκπρόθεσμου παραβίασε το δικαίωμά του πρόσβασης σε δικαστήριο. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, του οποίου η διάταξη έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως (...) υπό δικαστηρίου (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

A. Επιχειρηματολογία των διαδίκων

22. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται, καταρχήν, ότι ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών και, αργότερα, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο προσφεύγων δεν παραπονέθηκε για παραβίαση του δικαιώματός του πρόσβασης σε δικαστήριο εξαιτίας της παραγραφής της αγωγής του. Εξάλλου, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων ήταν πλήρως ενημερωμένος για το άρθρο 90 § 1 του νόμου 2362/1995 που προβλέπει πενταετή παραγραφή για τις αξιώσεις του. Επιπλέον, σύμφωνα με την πάγια νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, το σημείο εκκίνησης της προθεσμίας παραγραφής ήταν η ημέρα επέλευσης της ζημίας και όχι η ημέρα κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της. Κατά τα λοιπά, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι τρία χρόνια περίπου παρήλθαν μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της απόφασης αριθ. 8284/1986 του Πλημμελειοδικείου Κορίνθου και της 31 Δεκεμβρίου 1991, ημερομηνία κατά την οποία εξέπνεε νομίμως η προβλεπόμενη από το άρθρο 90 § 1 του νόμου 2362/1995 πενταετής παραγραφή. Κατά την άποψη της Κυβέρνησης, ο προσφεύγων δεν επέδειξε επιμέλεια για την άσκηση της αγωγής αποζημίωσής του ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών κατά την διάρκεια αυτής της περιόδου των τριών ετών.

23. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το σημείο εκκίνησης της προθεσμίας της πενταετούς παραγραφής των αξιώσεών του έπρεπε να αρχίσει να τρέχει από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση της απόφασης αριθ. 8284/1986 του Πλημμελειοδικείου Κορίνθου. Ισχυρίζεται επιπλέον ότι, στην έφεσή του ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, προέβαλε ρητά ότι η επιζήμια πράξη δεν έλαβε χώρα την ημέρα έκδοσης της απόφασης του Πλημμελειοδικείου Κορίνθου, αλλά, αντιθέτως, την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε γνώση της, ήτοι στις 20 Δεκεμβρίου 1988. Εξάλλου, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, στην αίτηση αναίρεσής του ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, προέβαλε τον ίδιο ισχυρισμό.

B. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

24. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δικαίωμα για δίκαιη δίκη, το οποίο προστατεύεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως της υπεροχής του δικαιώματος του οποίου ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία είναι η αρχή της ασφαλείας των εννόμων σχέσεων που απαιτεί την ύπαρξη μιας πραγματικής προσφυγής επιτρέπουσας την διεκδίκηση των αστικών δικαιωμάτων (*Běleš και λοιποί κατά Δημοκρατίας της Τσεχίας*, αριθ. 47273/99, § 49, CEDH 2002-IX). Πράγματι, έκαστος διοικούμενος έχει το δικαίωμα να δικάσει ένα δικαστήριο οποιαδήποτε αμφισβήτηση σχετική με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αστικής φύσεως. Έτσι, το άρθρο 6 § 1 καθιερώνει το «δικαίωμα σε δικαστήριο», του οποίου το δικαίωμα πρόσβασης, ήτοι το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου επί αστικής υποθέσεως συνιστά μόνον μία πλευρά (*Golder κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, απόφαση της 21 Φεβρουαρίου 1975, série A no. 18, σελ. 18, § 36 – *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein κατά Γερμανίας* [GC], αριθ. 42527/98, § 43, CEDH 2001-VIII).

25. Το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο, το οποίο αναγνωρίζεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, δεν είναι απόλυτο: προσφέρεται για περιορισμούς σιωπηρά αποδεκτούς, διότι επιδέχεται, από την ίδια την φύση του, ρύθμιση εκ μέρους του Κράτους. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη απολαμβάνουν επί του ζητήματος αυτού κάποιας διακριτικής ευχέρειας. Πράγματι, η αποστολή του Δικαστηρίου δεν συνίσταται στο να υποκαθίσταται στα εθνικά δικαστήρια. Οι εθνικές αρχές, και ειδικότερα τα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια δικαστήρια, είναι καταρχήν αρμόδιες να ερμηνεύσουν την εθνική νομοθεσία (βλέπε, κατ'αναλογία, τις αποφάσεις *Brualla Gómez de la Torre κατά Ισπανίας* της 19 Δεκεμβρίου 1997, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-VIII, σελ. 2955, § 31 – *Edificaciones March Gallego S.A. κατά Ισπανίας*, απόφαση της 19 Φεβρουαρίου 1998, *Recueil* 1998-I, σελ. 290, § 33, και *Saez Maeso κατά Ισπανίας*, αριθ. 77837/01, § 22, 9 Νοεμβρίου 2004).

26. Αντιθέτως, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφανθεί σε τελευταίο βαθμό σχετικά με την τήρηση των απαιτήσεων της Σύμβασης. Οφείλει να επαληθεύσει ότι οι τεθέντες περιορισμοί δεν περιορίζουν την παρεχόμενη στον ιδιώτη πρόσβαση κατά τρόπο ή σε βαθμό ώστε το δικαίωμα να προσβάλλεται στην ίδια την φύση του. Εξάλλου, ένας τέτοιος περιορισμός του δικαιώματος πρόσβασης σε δικαστήριο δεν συμβιβάζεται με το άρθρο 6 § 1 παρά μόνον εφόσον επιδιώκει έναν θεμιτό σκοπό και υφίσταται εύλογη σχέση αναλογικότητας μεταξύ των χρησιμοποιούμενων μέσων και του διωκόμενου σκοπού (πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση *Waite et Kennedy κατά Γερμανίας*, § 59, *T.P. και K.M. κατά Ηνωμένου Βασιλείου* [GC], αριθ. 28945/95, § 98, CEDH 2001-V, και *Z και λοιποί κατά Ηνωμένου Βασιλείου* [GC], αριθ. 29392/95, § 93, CEDH 2001-V). Πράγματι, το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο προσβάλλεται σε περίπτωση που η ρύθμισή του πάψει να εξυπηρετεί τους σκοπούς της έννομης ασφάλειας και της καλής απονομής της δικαιοσύνης και συνιστά ένα είδος φράγματος που εμποδίζει τον διοικούμενο να επιτύχει την επί της ουσίας εκδίκαση της διαφοράς του από το αρμόδιο δικαστήριο.

27. Η ρύθμιση σχετικά με τις διατυπώσεις που πρέπει να τηρηθούν για την άσκηση μιας προσφυγής θέτει, κατεξοχήν, το ζήτημα αυτό σε σχέση με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο. Αφενός, στοχεύει στην εξασφάλιση της καλής απονομής της δικαιοσύνης και της τήρησης, ειδικότερα, της πιο πάνω αναφερόμενης αρχής της έννομης ασφάλειας. Παρά ταύτα, η εν λόγω ρύθμιση ή η εφαρμογή της δεν θα πρέπει να εμποδίζει τον διοικούμενο από το να χρησιμοποιήσει ένα διαθέσιμο ένδικο μέσο (βλέπε την απόφαση *Miragall Escolano και λοιποί κατά Ισπανίας*, αριθ. 38366/97, §§ 33 και 36, CEDH 2000-I).

28. Μέχρι σήμερα το Δικαστήριο έχει πολλές φορές κρίνει ότι η εφαρμογή εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων των διατυπώσεων που πρέπει να τηρούνται για την άσκηση ενός ενδίκου μέσου μπορεί να παραβιάσει το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο. Τούτο συμβαίνει

όταν το απαράδεκτο ενός ενδίκου μέσου προκύπτει από τον καταλογισμό στον προσφεύγοντα σφάλματος του οποίου αυτός δεν ήταν αντικειμενικά υπεύθυνος (βλέπε ως προς τούτο *Πλατάκου κατά Ελλάδας*, αριθ. 38460/97, §§ 36-39, CEDH 2001-I, *Ανώνυμη Εταιρία Σωτήρης και Νίκος Κούτρας ATTEE κατά Ελλάδας*, αριθ. 39442/98, §§ 19-23, CEDH 2000-XII).

29. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο παρατηρεί, καταρχήν, ότι ο προσφεύγων είχε διατυπώσει τόσο στην έφεσή του όσο και στην αίτηση αναίρεσής του το επιχείρημά του, σύμφωνα με το οποίο η πενταετής παραγραφή έπρεπε να αρχίσει να τρέχει από την ημέρα της επέλευσης της ζημίας, ήτοι την ημέρα κατά την οποία αυτός έλαβε γνώση της απόφασης του Πλημμελειοδικείου Κορίνθου. Κατά συνέπεια, παραπονήθηκε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων για τον τρόπο με τον οποίο τα εθνικά δικαστήρια είχαν, στην περίπτωση αυτή, ερμηνεύσει το εφαρμοστέο δίκαιο, ερμηνεία που κατ'αυτόν ήταν η αιτία της προσβολής του δικαιώματός του πρόσβασης σε δικαστήριο.

30. Εξάλλου, το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο προσφεύγων δεν είχε λάβει γνώση της ημερομηνίας της συζήτησης ενώπιον του Πλημμελειοδικείου, εξαιτίας της αμέλειας των κρατικών οργάνων. Από αυτό προκύπτει ότι, το να ζητείται από αυτόν να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης, μέσα σε προθεσμία που άρχισε να τρέχει από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης που τον καταδίκασε ερήμην, ενώ δεν είχε καμία δυνατότητα να λάβει γνώση της διαδικασίας, φαίνεται παράλογο. Και τούτο διότι αυτή η ερμηνεία της νομοθεσίας από τα εθνικά δικαστήρια έθεσε στον προσφεύγοντα μία υποχρέωση που αυτός δεν ήταν σε θέση να εκπληρώσει. Συνεπώς, ο επιβληθείς περιορισμός στο δικαίωμα πρόσβασης του προσφεύγοντος σε δικαστήριο δεν ήταν ανάλογος προς τον σκοπό της διασφάλισης της έννομης ασφάλειας και της καλής απονομής της δικαιοσύνης.

31. Ενόψει των παραπάνω, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης ως προς το δικαίωμα του προσφεύγοντος να έχει πρόσβαση σε δικαστήριο.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

32. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

33. Ο προσφεύγων αξιώνει 750.000 ευρώ για την ηθική βλάβη για τις ταλαιπωρίες και την προσβολή της αξιοπρεπείας του που του προκάλεσαν τα εθνικά δικαστήρια, απορρίπτοντας την αγωγή αποζημίωσής του.

34. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι το αιτούμενο ποσό είναι υπερβολικό και ότι η μόνη διαπίστωση της παραβίασης θα συνιστούσε αφ'εαυτής επαρκή αποκατάσταση της ηθικής βλάβης. Εναλλακτικά, ισχυρίζεται ότι το ποσό που θα επιδικαστεί για την αιτία αυτή, δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.000 ευρώ.

35. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων ένωσε πιθανότατα μία απογοήτευση εξαιτίας της απόρριψης της αγωγής αποζημίωσής του ως απαράδεκτης. Αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης, του επιδικάζει 5.000 ευρώ για την αιτία της ηθικής βλάβης, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο επί του εν λόγω ποσού.

Β. Εξοδα και δικαστική δαπάνη

36. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης 500 ευρώ για τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου. Προσκομίζει ένα τιμολόγιο του δικηγόρου της για το ποσό αυτό.

37. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντος δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Εκτιμά ότι το ποσό που θα επιδικαστεί για την αιτία αυτή, δεν μπορεί να υπερβεί τα 500 ευρώ.

38. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας και της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* [GC], αριθ. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI).

39. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντος συνοδεύονται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Επιπλέον, το Δικαστήριο δεν βλέπει τον λόγο για τον οποίο θα μπορούσε να αμφισβητήσει τον αναγκαίο χαρακτήρα τους. Αποφασίζει επομένως να επιδικάσει στον προσφεύγοντα το σύνολο του ζητουμένου ποσού, ήτοι 4.600 ευρώ, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο επί του εν λόγω ποσού.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

40. Το Δικαστήριο κρίνει προσήκον να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Αποφαίνεται ότι* υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

2. Αποφαίνεται ότι

α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 5.000 (πέντε χιλιάδες) ευρώ για ηθική βλάβη και 4.600 (τέσσερις χιλιάδες εξακόσια) ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο,

β) από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

3. Απορρίπτει το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 4 Μαΐου 2006 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)
Søren NIELSEN
Γραμματέας

(υπογραφή)
Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 24 Μαΐου 2005

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετρουτσόπουλος